

FOCH-Y-FUM

SETMANARI BILINGÜE INIMICH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Provincies un mes. . . . . 0'25 Ptas.
 Estranjé un any . . . . . 6'00 "
 Número corrent . . . . . 5 cénts.
 No retornám ets originals.

Directó, Administradó y Propietari
ES MASCLE ROS

Direcció y Redacció: Arabí 6—pral.
 Buzón: Kiosco de Gabriel Lirola.—Borne
 Ses suscripcions se paguen per adelantat.

Sueño Real

Después que hube cenado y mientras que consumía a humo y ceniza el acostumbrado cigarrillo, cogí el periódico y por más que lo intentara, no podía conseguir pasar mi vista por párrafo alguno en donde no se reseñaran episodios, hazañas, o noticias de la odiosa e inhumana guerra.

Harto nervioso, me metí en cama, no sin ser víctima de cruel pesadilla que me atormentaba al pensar en las fatigas de los mortales seres que están en campaña.

Después de largo rato, cerré mis párpados y entregándome en poder de *Morfeo*, trasladóme él a un campo sembrado de cadáveres, entre los que había moribundos manando sangre de sus enormes heridas. Por doquier abundaban cascos de mortíferas granadas, piezas de ametralladoras destrozadas, mis pies se inundaban en charcos de sangre humana caliente aún, y a lo lejos una inmensa humareda que dibujaba esta inscripción:

«HAMBRE, PESTE, RUINA»

A mi derecha vi una silueta femenina que vestía traje negro, la que abrazada a un cañón humeante todavía, levantaba su llorosa vista hacia el Omnipotente, como implorando su misericordia para que cesara aquella barbarie indigna de nuestros tiempos.

Acercándome a la mujer aquella, con curiosidad la pregunté:

—¿Sois la madre de algún ser de los que perecieron?

—Quizá algo más. (Respondióme ella).

—¿Sois una esposa?

—Mas todavía.

—¿Sois una hermana, sois....

—Soy la maestra de todos. Soy la Civilización. Siglos y más siglos he trabajado venciendo cuantos obstáculos se interpusieron a mi paso para enseñarles de amarse unos con otros y hoy que creía ya terminada mi grande obra, surge de entre Humanidad un hombre, tan solo uno, que, ambicionando lo ajeno quiere reducir el Mundo entero y la Humanidad toda a un monton de ceniza coronado de miserias.

—¿Un hombre? ¿Tan solo uno? (Pregunté).

—Tan solo uno. (Contestóme),

—Mirad cuantos son los países que.....

—Que salieron en defensa del país débil y

pequeño al que iba a aplastar el coloso que desenvainó la espada para vencer o desaparecer. Dios es justo. Les perdona porque no saben lo que se hacen. Desobedecieronme a mí y no está lejano el día en que quien más poderoso fué, más arruinado quedará.

Abrí los ojos y desapareció la dama, el campo de batalla, los muertos y los moribundos. Fué un ensueño; pues que todavía siguen matándose unos con otros y haciendo de la Civilización un instrumento inútil.

J. M. R.

NADALADA

¡Demá sa rífa! ¡Demá
 ¡Posém tots sense repós
 per enganxá es premi gros
 que felisos mos ferá;
 ja hen veis que van a sereá
 sa ditxosa papeieta
 y amb sa darrera pesseta
 que han masté per aná a Plassa,
 a sa grossa donen cassa
 però sa fan sa .....

¡Cuants n'hi ha que a sa botiga
 van a comprá es menjá espera
 y no perden sa posera
 creguent en sa sort fe lliga
 que es axó costum antiga
 y hey van perdent sa xaveta
 pues si la cosa va estreta
 posant tot heu deixen jeure
 però quant sa creuen treure,
 total sa fan sa .....

Si a ún es somit el mou
 mentres que está dins es llit
 y quant está desxondit
 pensa amb so 69,
 volguent dá a n'es gros es brou
 ja el serca a tó de corneta:
 si m'afina sa posteta
 d'algún carro trabucat
 es número ja ha apuntat
 però sa fa sa .....

Demá és es día indicat
 per desfé ses ilusions
 y guañarsén sis millóns
 es qui es número ha acertat
 quedantsé s'escalabrat

amb sa butxaque ben nete
 cuant ni duro per pesseta
 enganxá amb sa joya pot.....
 Mentres tenguém endiot
 mos ne feim bé sa... pusseta.
 ES MASCLE ROS

Sa mona de s'inglès

Sabat es que a Catalunya se fan unes clases de en-saimades amb ous esmitx y les diuen mones.

Pues cert día, va aná a visitá Barcelona, un inglés el cual feya un viatge de recreo y com era natural, después d'haversé pasetjat unes cuantes horas per sa capital, li agafá lo qu'es diu una rusque en tota s'extensió de sa paraula y despreciant per un moment ses belleses de sa Ciudad Condal, sa dirijí a posarsé sodoll (axó de sodoll, en que paresque un tant gruixat, es axí com deu haversé d'anomená s'hecho de posarsé bé de panxa, pues s'asegura que una entidad eclesiástique importantísima, prohibí se frase estich plé, fundansé en que no son mes que ses someres ses que están plenes y per consiguient deu haversé de dí estich sodoll y també allá ahont diu Deu vos salvi Maria, plene de gracia, s'ha de dí Deu vos salvi Maria sodolla de gracia), pues quant va essé a n'es postres li presentaren sa nombrade mona y tant agradá a s'inglés que demaná a n'es camaré quin nom li daven a n'es preciós pestís y li contestá que li deyen mona,

S'inglés seguint es viatge de recreo, visitá diferents punts de Catalunya, y quant va tocá a n'es primé poble, después d'es diná va dí a n'es camaré:

—Mi querer mona.

—No en tenim—(contestá es camaré).

—Si, si, mi querer mona.

—Es que no en tenim.

—Bueno, pues, que traigan, cueste lo que cueste.

Es camaré s'hen vá a n'es Mercat comprá una moneya, le cuiná y le presentá a s'inglés. Quant aquest veu es plat de rostít, exclamá:

—No, no, esto no ser mona y mi haber dicho querer mona, mona con huevos.

Aquí es camaré li contestá tot empipat.

—¡Mal viatge s'inglesot

que no coneix Barcelona!

—Mi con huevos querer mona.

—Pues demani un moneyot.

KALAMARDE

Nota: La setmana qui vé jutjarém es Batle d'Inca.

DE SANT LLORENS

Sense perjudici de du a n'es seu terrenó s'article que publique a n'es n.º 44 d'aquest setmanari «Un ocnpat», fas constá lo sigüent:

Que ses 151'21 pesetas d'es llibrament números 77 y 98 les sa datá es depositari del any 1915 a n'es contes municipals, oficials, (o sigan es que rendexen cada any es Municipis a n'es Governadó) sense haverlos pagats, perque es qui los pagá va essé es depositari que el sustituí, es mes de Setembre de 1916. Y s'altre llibrament d'en Gaspá Aguiló de 240 pesetes que firmá s'interesat, tampoch el pagá. Ni comunicacions, ni excuses, ni altres herbes servexen a cap depositari per acreditarlosé. Son candidats que irremisiblement s'han de reintegrá á sa caxa municipal. No heyá cap depositari que siga legisladó ni que pugá fé lleys novas. Se veritat es una y res mes.

Es trimestre que cobrá D. Pau, está molt ben cobrat, sense que tenga ses 57 pesetes mes adelantades a conta. Aquestas son de dietas que va fé es Secretari per asuntos municipals.

Y ses 200 pesetes que cobrá en Pedro, eran ben sevas perque estaven acordades per s'Ajuntament, y per compensá ses 90 pesetes (y no ses 95 com diuen) heyá 100 pesetes que li deuen, segons un altre acuerdo de 14 de Juriol d'es corrent any (que poreu comprobá a n'es llibre d'actes de sessions). Per consiguient, en Pedro, acredita 10 pesetes después de compensat tot y ademés acredita s'import d'essé actuat de ausiliá en sa confecció d'es nou curs electoral lo mateix que també la acredita en Melsión.

Falta a sa veritat es qui sostenga lo contrari.

Bon dia

D' Inca

Canta es Barbó Inquero.

Per no perda s'acostúm insistesch en dá publicidad a ses sessions des nostro Ajuntament.

Com vos poreu convensa, va essé aquesta molt calmosa y la va presíd es reelegid Alcalde D. Bernad Alsina Alsina: Tot li siga enhorabona.

Dispensaumé lectós si avuy som breve pues atarea dísim estich en sa traduceió á nes nostro llenguatje de un fet histórich.

Avuy día 13 sa torna reuni es nostro Consistori; asisteixen es Señós Amengual, Ferrer, D. Rafel, Morey Martorell, Tortella, Beltrán, Fiol y Reus.

Donada lectura a s'acta anterior y después de aprovada, el señó Morey manifestá que en vista de que el señó Alzina, per ocupá es carrech de Alcalde no havia conseguid majoria absoluta, y en so única fi de cumplí es requisids legals, proposava nova votació: Interveneu es concejals Reus y Amengual coincidint en que no precisa aquesta y tots ets aslsteps convenen en que lo fet, fet está.

Venan luego una serie de contes y entre ells n'hi ha un que es públich li llama s'atenció; sa tracta de 36 lliuras de torrons que a dí veritat molts de torrons son 36 lliuras.

Entra el señó Gelabert y ja acabat lo d'es torrons, firma s'acta pasada, ja firmada pes damés.

El señó Morey proposa felicitá es D.º General de comunicacions y com també sa compañía de Ferro-carrils per sa millora que reportará a s'industria Inquera sa doble comunicació diari de servicis postals.

Queda aprovad.

També el señó Amengual proposa que es nostro Ajuntament acordí, per unanimidad, cursá telegrama de pésame a sa viuda d'es laboriós y benvolgut difunt General Ortega tota vegada que aquest durant es seu mando Militar de Baleares s'interesá vlvament per sa millora Corté sa que va essé un fet.

Axi aprovad queda.

Luego intervenen ets señós Ameagual, Reus y Ge-

labert en so fi de que es projecta Hospital no dormi y queda acordad se encarreguin planos acompañaits de presupost prenguent per base que D. Domingo Alzina te oferides 50.000 pesetas.

De Cortera ses impresions son de que s'están fent gestions y per tant ja en parlarám un altre día,

DIA 14.

Avuy el señó Batle me participa que es repartidó de Foch y Fum cuaut pregoni es setmanari no anunci y ses noticis d'es mateix y me don per enterat.

DIA 15

Surt per plassas y carrés es *muchacho* en so sigüent discursset:

«¡Foch y Fum amb una columna de noticis d'Inca no puch di res mes perca es Batle ma privat!!»

¿Y que m'en direu? Avuy mateix ma diu per escrit el señó Batle entre altres cosas, *vengo en imponer a V. la multa de 15 pesetas,.... por haber desobedecido las ordenes dadas a V. mismo por mi autoridad.*

¿Que bufas?

Y de paraula ma añadi: *Fins ara tem hagut de sofrir y ¡mem! sofreix tú un poch.*

DIA 16

Com acostumava feró es damés diumenjes, surt es repartidó en so mateix discursset agota es números y mes content qu'un Pasco.

DIA 17

Avuy en nou pergamino *vengo en imponer a V. la multa de 25 pesetas por haber reincidido.*

¿Com acabarás?

De sa justici esperaré tranquil es fallo y voltros lectós y Directó ja hey direu sa vostra.

BARBÓ

NOTA.—Es fet Histórich de que vos parl desde un principi, anirá delicat a distinguida y ben volguda señora y tractará de LA JOROBETA Y EL DIPUTAO.

Altre nota.

Proximament ES LIO de C'an mll pessetes.

¡PEGAU FORT!

Nota finnl.

¿Somit o realidad? ¡Nou projecta!

Comprá sa posada de Lluch y feró Cortera fins a n'es carré de «La Campana» y «la gran plaza» aisland sa torre campaná tot devant cameua.

¡Badau Inqueros!

¡Y MEM!

sofreix un poch tú que fins ara hem petit noltros.

¡EUREKA! ¡EUREKA!

Clamau Inqueros victori que ja tenim es qui sa presta.

AGUA VA

¡Ay de noltros si arribau a faltá es sentit comú y sa concienci!

Continuará

Brases de carbó mallorquí

A mon amich *Sen Xesch*

Apreciat compañero de truch: Cumplint sa promesa de enviarvós un poch de lleña. aquí teniu quatre bracas per un fogaró a n'aquest temps de fret.

Vos fas a sebre que dins es poble d'Alaró han estat descubertas per cans de bon nas quatre llogueras, de les quals ja en dona notici en *Xerrim* batiantles amb algo fresca en sos noms de *Can Pintat*, *Can Salero*, *Can Mateu* y *Can Canet sa Moderna* habitades aquestes per uns *Cunis* tant perfeccionats que de tot tenen menos de garriga, y per dirhó clá homos jugadós que manetjan admirablement y sense rampa a ses mans, es llibre de ses coranta y coranta vuit, si heyá es vuits y nous, y tenen tal destressa que el ploman a un sense temersen perqué no cregueu *Sen Xesch* que juguín a guyas com ses atlotes, no, es doberets d'es jornals de sa setmana, no recordant que tenen dona amb infants que mantenir. Aquí, *Sen Xesch* se flastoma malehint a n'es qu'els ha creats, aquí se fan nets sense sabó es butxacóns d'es guardapits, causa llevó que van a pasturá per fora casa sense permís, com heu pot di es calax de sa botiga d'*En Franch*, un amich meu.

En vista de tot aixó, *Sen Xesch*, es poble d'Alaró desitja y veuría en bons uys de s'Alcalde que antes

de entregá sa vara mos deixás en bona boca desinfec-tant ditas llurigueras, fumigantlés en foch y fum, em-pleant es *cans de rasa Guardia Civil* que si volen y no tenen po a nes caciquisme lliberal *Solerista* o mes bè *Sarolista*; vos asegur que antes de ses festas de Nadal heurán desaparecut, perque, com dich, aquests cans son fins de nás per agafá *cunis y llebres* parlants però..... si no tenen peresa.

UN LLENETE

Alaró 3.ª setmana de Desembre de 1917.

Artanenquetjant

Foch vermey

No será del tot broma; algo hey heurá de vé.

Heyá *chauffeur* que sap mená s'auto de lo milló y famella que sap guíá es *chauffeur* molt milló encare.

Noltros tenim una moreneta que sa fá molt enfora y corr mes que s'auto, (no vol di axó que sía cap tara, s'atlota heu pren axi y algo te guañat p'es bon acert que tengué de diriji es *manubrio* d'es *chauffeur*).

Te un rellotje que marca ses hores, acencies de bona oló, y altres empinerimes que li varen essé regalades.

Si no s'esmenda, li posarém unes traves com ses de sa cabra de Madó *Tonia* assegurantli que no tornará saltá y en vení es *chauffeur*, li dará branca per lo indecent y pocavergoña.

Rupit

***

Manifestació Obrera

Molt lluhida va essé sa que feren per demená s'amnistia d'es presos polítichs y socials.

Sols los falta a n'ets obrés, energia y que sa llevin sa careta d'una vegada y a n'es que son *sevillanos* que no passen, los retirin y fassen moneda nova plantant bé es seus fonaments que avuy tambaletjen y llevó será segú que sortirá un fruit sá, capás d'empeña cap a n'es progrés y tal volta sa criará una cultura socia amb fins resoltos y clás que despertarán ets adormits servells que avuy impedeixen es pás a n'es Progrés y Emancipació.

Suplicám a sa nova junta, que prengui determinacions obrint un sólid cami a s'adelanto y no es cansi de trebayá duguent projectes y resolguent problemes que tanta falta mos fan per pujá sa difícil costa de sa vida.

Vermey

ESTELLICONS

De Puigpuñent

Un bergan de Puigpuñent, s'ha enterat d'un fet sutcehit a dins es poble, amb una atlota de la Vila y un jove que está empleat a dins Esporlas, cuyo jove venia a festetjá aquesta famella, amb intencions de casarsí, però vent éll que ella li feya poch cas, o fos per lo que fos, s'ha deixat de vení a veurerlé y ha fet molt bé.

Mereixes una corona jove de Esporlas, per havé afinat *el secreto* essent un estern.

¿T'has enterat de s'homo casat que li fá *el amor*? ¿Has sabut que viu amb altres atlotes per desgraci?

Menos mal que aquesta famella es forta de pessetes y si vos desgracia per una part, vos dará un bon viure per s'altre, però si vos hi cassaseu, vos podríem cantá aquella cansó que diu:

*Todo el hombre que se casa
por interés del dinero
se merece una corona.....*

etc. etc

Un que te humanidad

De Búger

Contestació d'en *Guiem Aloy* a n'en *Torres* y en *Beteta*.

Ja que m'heu insultat a demunt es *Xerrim* posantmé ses mil calumnias sense jó porermé defensá per no dispondre d'un setmanari a n'es meu favó, vos fas a sebre que are que puch dispondre d'es Foch y Fum vos daré una toreada que voltros no la vss pensau.

Per primera hem digueru m'havía engatat, però jó

vos dich que no es vé una tal cosa, y que si voltros voshó pensareu devía essé que voltros anaveu gats.

A tú, *Torres*, ta fas a sebre, encare que tú heu saps mes que jó, que es disapte de les verjes te pasatjaves tú y un altre dins tú matex y no estares bó fins que te va havé sortit. Y tant a un com a s'altre, vos dich que, care a care se veuen ets homos, y no publicantsé a demunt setmanaris.

Es tractarmé de *Tenorio Escaldat* es perque axí com tú heu ets tenies pó que jó no to digués a tú, y ta vuy dí que no ets tan sols *Tenorio Escaldat*, sino es jove mes *burro*, vuy dí, mes *eurro* de la vila. ¡Ah porch!

A tú, *Beteta*; te diré domés un parey de veritats que supós les saps mes tú que jó, però axí es poble s'alterará.

Per primera a casa de sa teua atlotia he sabut que ta tractaven de *botchi* y altres cosas que per prudenci callarè però que si se fa precis sortirà tot a llum.

Antes de dirté res mes te vuy dí que procuris dú se camí dret ja que l'has duit tort fins aquí, o si no ta sutseirán fracasos que tu no les te fas contes.

A tú *Beteta* fustè
correeponsal d'es *Xerrim*
potsé que en fasi seim
sense fermé carnicé.

A tú *Torres* te vuy dí
junt amb altres companeros
que poreu essé ets etxeros
fnis que jó vulga sorti.

Guiem Capó (a) Aloy

De Capdepera

Diuen que na Catalina carregá és barco y amb que sia contrabando no el descarregará a Alemania, sinó dins es poble mateix,

Tantes velades y tantes reunions, que semblava alló un Parais Terrenal, forsosament havien d'arribá a essé envidiables de Añan y Eva.

Es veritat que s'estopa arrán d'es foch s'encén,
No mos faltava altre cosa sinó contrabando per
acabá d'está arretglats!

Un calivet petit

De Solle

P'es ball de *Can Perico*, sempre n'hi passen de bones.

Diumenje passat si presentá en *Toni* juntament amb una *cocóte* la cual feya passá com a sa seua dona. (No sé si es casat per l'iglesi, o p'es civil, o p'es carabi-nero).

Un *raspa pel* que te poques manies, la demaná per ballá y ella hey consentí; però l'amo'n *Perico* (que devía havé anat a confesá y a combregá) per pó de condemnarsé, li suplicá que no ballás.

¡Que son ses cosas!

Si aquesta dona hey haguera anada amb mocadó, l'haguessen deixada ballá y perque s'hi presentá amb *toilette*, no l'hey comportaren.

Sa veu que a dins Solle, s'aná mudats es un *crimen*.

¡Ay l'amo'n *Perico*, l'amo'n *Perico*!

Si comensau a mirá
tant prim amb ses balladores,
moltes n'heureu d'expulsá
a dins s'art de..... brodadores.

Detective Barbieri

Enséms de Manacó

Invitat diumenje passat p'es socios d'es Club Manacó Foot-Ball a sa velada lírico-musical que se celebrá a n'es teatro Centro Variedats, no puch menos de fe una petita reseña de sa funció que resultá bona y simpátique a n'es darré extrém.

A sa primura part sa representá s'inmortal drama de *Don Jusep Zorrilla* «*El Puñal del Godo*» ahont sa distingí notablament s'aficionat *Truyols* amb so papé de *D. Rodrigo*. A n'es papé de *Theódia*, *Conde*, *Don Julián* y *Romano* també meresqueren aplaus es joves *Sureda*, *P. Perelló* y *J. Riera*.

A sa segona part es mestre *Siquier* tocá a piano *Bohemios* essent ovacionat com igualment foren aplaudits es joves *J. Fuster* y *P. Perelló* amb ses romances *Generala* y *Marina* que cantaren respectivament. Es «*Cuenio Inmoral*» d'en *Benvente*, recitat per *B. Tuyols* constituí un gran éxit y afluxá es *grifó* a tuthóm. Ni ha que diuen que algunes jovensanes s'empaghihren un poch. Per mí, axó no te res de particulá.

Ultimament sa posá amb escena es juguet eómic d'en *Vital Aza* «*Parada y Fonda*» ahont si lluhí magistralment es mencionat *B. Tuyols* en so papé de *Palau* meresquent també numerosos aplausos ets altres aficionats *E. Sureda*, *Eduardo Ferrer* y *J. Riera*.

Es públich qu'era grandíós pogué riure de bon de veras.

Jo que som un homo que sempre m'han agradat aquesta clase de divertiments y he demostrat certes vegades es mes mísero entusiasma per aquest art, no vay poré menos de recordá s'ausensi d'en *Toni nostro* que l'añy passat ma caigué tant en graci quant en motiu d'es susto que ell sap ses sanchs sa li varen descompondre, ses cames li feren figa y a n'es poch temps senti goteras per devés allá ahont ell sap,

Mil enhorabones a tuthóm y que no siga sa darrera.

Es Corresponsal

De Lluchmajó

Com a lluchmajoré ma vetx a n'es cás de protestá de sa encensada que la setmana pasada dava es Foch y FUM a l'amo'n *Juan d'es Dellons*.

Perque s'ha de tení en conte que aquest señó ni es un superhomo di un ánima filantrópica com sa volgut suposá ni cosa que li asembli.

L'amo'n *Juan de Madó Cherafina*.... d'ordi per bé que digan no es mes ni menos que lo que digué un señó palmesano un día que el vé amb un vestit negre (vestit que li fe sa mare quant era bergantell) «*aunque se vista de seda la mona, mona se queda*».

Y en fin direu lo que voldreu però l'amo'n *Juan Seu*, per bé que fase será sempre l'amon *Juan Seu*.

Si s'encensada de la setmana pasada hagués anada p'en *Leopoldo* s'únich fíy mascle que té santo y bono y hagerem fet mutis però p'en *Diógenes*..

¡Mare domátiga!

Tauromaquia

He aquí el bautizo de la coleta del torero, sin *capote*, *D. Miguel Mascaró (a) Lunarito*.

La ceremonia se celebró en el Café Español, a las nueve de la noche entre una numerosa concurrencia de jóvenes aficionados a la Tauromaquia.

Ofició la sagrada ceremonia, el banderillero *Jacinto Ribas (Coherito de Valencia)* acompañándole de *Monaquillo*, el célebre Matador de Toros, *Juan Tugores (a) Belmonte Chico*. Como padrinos figuraron, *Don Francisco Cortés y Aguiló* y *D. Arturo Valero (Marqués d'el pedás)* finalizando el acto de la ceremonia, el sin rival Doctor en botica, *D. Arturo Ankerman (a) Boticari*, quien dió por terminado el acto con una inmensa sifonada a la coleta del sin rival *Lunarito*.

Acto continuo se principiaron los festejos con un buen par de botellas de ron escarchado, de las bodegas del *Exmo. Marqués de Tapias*, Marca «*Agua sin Ron*», acompañando dichas botellas, con un puro para cada comensal de los que asistieron.

Terminó la velada con unas piezas tocadas con Laud y Guitarra, por unos compañeros y aficionados y unas cuantas malagueñas y tangos flamencos, tocadas por el gran guitarrista *D. Julián Solá* (torero de cartel) y cantadas por varios concurrentes al acto.

El autor,

Arturo Valero (a) Marqués d'el Pedás

De Solle

Va per aquell jove que a demunt *En Tofol* sa firma: *Tres fabricantes*.

Aquest jove, essent que va sempre amb so suplent directó d'*En Xerrim* y amb dos mes que entre tots quatre han format compañía com es d'es *Soborno*, y s'altre día sa passaren p'es cap es soborná un jove que viu a n'es carré de Santa Teresa y no poguentho lográ, pe'n

Darder Hermanos fan á sebre

Farols, neumátichs, bocines, tots articles bons y sanos sa casa **Darder Hermanos** ven de ses marcas mes fines y tu ciclista si afines es género superió que té dins es mostradó, prest quedarás encantat ja que en *Darder* ha posat bons jerseyes de corredó.

Pinta carros y carretóns

No escolteu cap papagay que de rosca vaja fuit. **Pintó** com en **Tomeu Gay**, creis que no el trobareu may, **Plassa Sant Antoni 8**.

Sa Direcció de FOCH y FUM, encuadernará gratis s,important folletí de **Un Viatje á s'Argentina**, á tots es lectors que l'entregarán complet y retayat, quant s'aje acabat de publicá.

UN VIATJE A S'ARGENTINA

— 180 —

s'atura y ja está amarrat, emperó com que ha arribat massa dematí, amb rahó no et deixen desembarcá estant ets encarregats devall es llensol tapats y ells son que orde han de doná. A proa corra sa jent y veus cualca conegut que ta diu: «¿Perque has vengut? ¡Saps que está de malament!» —«¡Uey *Fulano!* ¿Saps si vé cualcú de Santa María?» —«Na *Tonina Xeramía* que un encárrech per tu té.» —«¿Que ma dú cap sobrasada?» —«Crech que et dú un conte atrassat d'allá hont estaves llogat.» —«Jo per mí l'han enganada.» —«¡Uey *Rafel!* ¡Re-tres *pullecast* ¿Que també vens de viatje?» —«Per tú hem donaren formatje y un pané de figas secas».

— 177 —

Fran.—De menjarné na tench ganes.
Llor.—A n'el *Paraguay* s'hen fan que son llargas y gruixades.
Fran.—¡Ja hem pegarem de panxades si á preu d'ór elles no van.
Llor.—Ca dona. Van baratísimes regalades si m'apures y creu que hen essé madures están lo que es diu; boníssimes.
Fran.—Segueix envant.
Llor. —Pues s'anít, la ta passes recreada entre una y altre becada y estant del tot divertit.
Fran.—¿Que es llarga sa travesia de *Lugay* á s'Argentina?
Llor.—Onse hores va esta Francina.
Fran.—¡Cáramba! Casi mitj día.
Llor.—Treu contes, varem parti s'horabaixa allá á les sis arribant per compromís á les cinch d'es dematí. Hores antes d'arribá

saren de posarló a demunt *En Tofol*, quatre mentides, ell contesta a demunt *En Xerrim*, però *como sus adversarios mengonean la direcció*, li canviaren s'original de cap a peus y el deixaren fet un *Ecee-Homo*.

Are per acababá, vuy fé ses sigüents preguntes:

¿Que es lo que escampá aquest jove p'esmitx d'es carré, a n'aquí carré y sa tarea de s'altre setmana de quin nas sorti?

Si calles, callaré jó,
si xerres, jo xarreré,
si ments, veritats diré
y sebrás que cosa es bó.

Un totsol

No sería res ses 25 pesetes, sinó ses riayes que feren demunt sa seua esquena.

Jó estaria empagait *Sardó* perque has demostrat lo que eres; jó me pensave que hey veyes un poch mes, però ara vetx que ets mes torpe que una esperdeña perque si no foses tant torpe no t'heurién dat es pasaport de sa manera que el tan dat.

Per torpe sempre et tendré
ja que sempre heu has estat
y me sembla que ben prest.
pegarás un'altre esclat.

Es gran industrial Bibiloni

Industria desarrollada
com se que té en **BIBILONI**
que vos soni ó no vos soni
ningú may l'ha somiada,
sa feina garantizada
la dona y l'hey pot doná
ja que sap lo que sa fá
cuant agafa una feinetá.
Qui hey compra una **bicicleta**
creimé, no sa sol caixá,

De Can Capas

—Donaumé una tassa de calaguala que he menjat un botifarró y ma fet mal!

Axi s'exclamava na *Set Pomes* después d'havé enjegat s'enamorat.

L'hondemá s'hen aná a ca sa futura sogra, y aquesta quant la vé, sa va amollá per sa descosída, diguent que si es seu fiy tornava conversá amb ella, el renunciaria.

Na *Set Pomes* li tornava ses pilotes a n'es joch, Divenres dematí, na *idem*, encalsava s'enamorat com una loca, y éll, cap a ciutat falta jent.

Son moltes ses que duen ses mateixes normes de na *Set Pomes*, y si no s'emenden, les farém sorti a nes brassé de aquest setmanari.

Na *Set Pomes* l'enjigá
creguent de que hey tornaría.
¡No deu sebre avuy en día
sa carn de mascle a quant vá!

Un tio vivo

Telegrama

Setmana — próxima — hablaré — niñas — calle — Fabrica — Kaiser Pierrot

¡¡¡Foquiñumeros!!!

Si voleu fe riayes de lley no vos descuideu de comprar es Foch y Fum de la setmana qui vé, el cual sortirá es día d'ets inocents y com que éll fa festa.... hen dirá de grosses.

Repetim a n'es Corresponsals y Colaboradós que escriguen lo poch posible y encare *inocentemente*, per doná mes lloch a ses inocentales.

¡S'important número, valdrá es corrent preu de 5 centims.

Notici

Estám enterats que un día de aquesta setmana arribará de sa *Ciudad Condal*, un d'es nostros mes íntims amichs *D. Francisco Ordúas* y en prova de cariño li estám apreparant un banquete que tendrá lloch a n'es café de *C'an Ramón*, agravant a sa carta, *es coní en seba y escabelxo* que son es plats mes esquisits per dit señó.

Li desitjam salud y alegria a éll y a noltros que no mos falti gana.

D' Esporlas

A un tal jove presumit que li diuen en *Sardó* que pretén y sa pensa essé *D. Jaime el Conquistador*, li acaba de passá un fracás qu'es digne de contarsé.

Dit jove festetjave una jove que es tant o mes presumida que éll però de bona atloza que és. es com un tros de sobrasada.

Tan enamorat estava que tot lo que ella desitjava tot l'hey accedia sense repará que ella mes viva que éll li prenia el pel aprofitant s'ocasió fins y tot la va maná juntament amb tota sa seva familia a festa de Bañabufa y segons hem sabut li costá sa vega 25 pesetes.

Vist y versificat per "Es Mascle Ros",

— 178 —

es marinés ja fan fira
per veura si sa cadira
de viatge los vols doná.
Totes ses provisionés
que d'es camí t'han sobrades,
p'es peixos son devorades
y a la má van es quixons.
Ses forquetes, plats, cuyeres,
tassóns, fontón, cuyerot,
tot a la má.

Fran. —¡Animalot!
¿Y perque aquí no heu dugueres?

Llor. —Vaje una nosa.

Fran. —Dolent.

Si jo hey anás, heu duría
perque axí mos serviría
per comensá es parament.

Llor. —Tothóm heu tira a la má.

Fran. —¡Quina jent mes poch cuidada!

Llor. —A n'es final, sa flassada
hasta y tot hey vatj tirá.

Fran. —¡Mirau! Si cualca pobret
cuant es s'hivern la tenía,

de segú s'hi abrigaría
per porersé espasá es fret.
Llor. —Dins es «*Río de la Plata*».
(a pesar que yo me río
de la plata de este río)

tothóm creu du bona pata.
Cuant claretja s'auga, veus,
de Bons Ayres sa Ciudad;
ta quedas tot encantat;
que arribes al Cel ta creus;
es vapors están a cents
a dins es Port amarrats,
carregats, descarregats,
hen surten a tots moments;
corns y sirenas pitant
s'importancia et mostren bé
d'es país que a n'es Jané
roy seguit s'están suant
Es vapor sol atracá
tan aprop, que si no s'erra
ben tranquil pots saltá a terra
peró lo que es diu peu plá.
A devant s'Emigració

— 179 —

Couplets de FOCH Y FUM

🍇 Lluna de mel.... ò de fet 🍇

Música de «*Las lentejas*» (*Ayer me casé*)
(Couplet dedicat á «*Ses Llagumeres*»)

Pera:— Ahí hem vatj casá
y cuant vatj aná
á jeure amb sa meua *toissa*.
La ma vatj trobá
cuant sa despujá
que anava totalment postíssa.
Jo mitj condormit
dret devant es llit
vejentli que es *concert* sa tréya.
Li vatj pegá un crít
diguent: ¡¡Pop mosquit!!!
Y sa poca-vergoña reya.
Sa treu sa parruca
y sa barramenta.
Sa colgá sa ruca
y amb trons prest rebentá.
¡¡Que fas *Magdalena*!!!

Magdalena:—Lo que acostumán.
Cuant es *lluna plena*
feim: ¡Plam! ¡Plam! ¡Plam! ¡Plam!
ffffffffffuuuuuuiffff.....

ES MASCLE ROS

La setmana qui vé: **INOCENTADA**: Música coneguda.
Couplet dedicat á n'ets *Inocents*.

Nadal Ferrer Vicens

Tàcos de bona maderá,
bones bolles de marfil,
billars, que son de primera
y es sa paraula derrera
que éll **TOTSOL**, val bé per mil.

Foch colgat

ENDEVINAYA

Es meu ventay duch derrera
que per cert es ben hermós,
y ma pás sa vida entera
essent un gran sorellós.

BUIDA CERVELLS

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Dins aquets deu números, s'hi enclouen es que han de treura sa *grossa* y si no heu creis ja heu veureu la setmana qui vé. S'admeten ses repeticions y ses anulacions.

(*Ses solucions la setmana qui ve*)

Receptes útils, segures y radicals

Costipat: Sa cura passantsé per dins sa gargamella, un ferro que flametji.

Diabetis: Sa cura menjantsé set caragols sense ensetarlós sa closca ni ensolivarlós.

Solucions d'es número passat

Endevinaya: Un rellotje de butxaca.

Buida cervells:

DIVORCIEMONOS

Tipo-lit. Vda. de G. Ordinas